

**डोंगरी विभाग विकास कार्यक्रमांतर्गत विद्युत
विकासाच्या कामांचा अंतर्भाव करण्याबाबत
मार्गदर्शक सूचना.**

महाराष्ट्र शासन,
नियोजन विभाग
शासन निर्णय, क्रमांक-डोंविका-२००८ / प्र.क्र.८९ / का.१४५५.
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक - १० नोव्हेंबर, २००८.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्र. -डोंविका-१०९३ / प्र.क्र. ९६/योजना-१९, दि. १९ जानेवारी, १९९४,
- २) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक-डोंविका-१०९३ / प्र.क्र.७६/योजना-१९, दि. २९ जानेवारी, १९९४,
- ३) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक-डोंविका-१०९४ / सं.क्र.९६/योजना-१९, दि. ९ मार्च, १९९४,
- ४) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक-डोंविका-१०९५ / प्र.क्र.६४/कार्या.१४५५ दि. १९ मार्च, १९९६,
- ५) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक- डोंविका-१००२ / प्र.क्र.९८/का.१४५५, दि. २१ डिसेंबर, २००२,
- ६) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक- डोंविका-१००५ / प्र.क्र.१२३/का.१४५५, दि. २४ फेब्रुवारी, २००६.
- ७) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक-डोंविका-२००६ / प्र.क्र.१०५/का.१४५५, दि. ६ फेब्रुवारी, २००७
- ८) शासन निर्णय, नियोजन विभाग क्रमांक-डोंविका-२००७ / प्र.क्र.६५/का.१४५५, दि. १ सप्टेंबर, २००७

प्रस्तावना :-

वरील शासन निर्णयान्वये डोंगरी विभाग विकास कार्यक्रमांतर्गत अनुज्ञेय कामे व त्यासाठीची मार्गदर्शक तत्वे निर्गमित करण्यात आली आहेत. डोंगरी विभागामध्ये अतिदुर्गम, आदिवासी व मागासलेल्या भागामध्ये स्थानिक आदिवासींच्या दैनंदिन जीवनामध्ये विजेची सोय होणे हे अत्यंत गरजेचे आहे. त्यामुळे डोंगरी विभाग विकास कार्यक्रमांतर्गत सार्वजनिक स्वरूपाच्या मर्यादित उपयोगासाठी विद्युत विकासाच्या कामाचा समावेश करणे ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यावर विचार करून शासन खालीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय

डोंगरी विभाग विकास कार्यक्रमांतर्गत मंजूर होणा-या एकूण निधीमधून ५०% राखीव निधी पाटबंधा-याची कामे, रस्ता विकासाची कामे, पाणी पुरवठ्याची कामे, समाज मंदीरे, सामाजिक सभागृहे, उपसा जलसिंचन योजना व त्यांच्या दुरुस्त्या, एस.टी.निवारा (पिकअप शेड), अंगणवाडीसाठी इमारतीचे बांधकाम, सौर ऊर्जेवरील दिवे बसविणे या कामांसाठी आरक्षित आहे. त्यामध्ये "विद्युत विकासाच्या" कामाचा देखील अंतर्भाव करण्यास पुढील तरतुदीच्या अधीन राहून शासन मान्यता देण्यात येत आहे.

- १) डोंगरी विभाग विकास कार्यक्रमाबाबतच्या मार्गदर्शक तत्वातील अटी व शर्ती या प्रयोजनासाठी तारतम्याने तशाच लागू राहतील विद्युत साधनांतर्गत वैयक्तिक लाभधारकांची कामे अनुज्ञेय ठरणार नाहीत.
- २) हा निधी संबंधित जिल्ह्याच्या पालक मंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखाली जिल्हास्तरीय समितीच्या शिफारशीनुसार उपलब्ध करून देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे. प्रस्तावास मान्यता मिळाल्यानंतर हे काम करून घेण्याची जबाबदारी संबंधित ग्रामपंचायत आणि नगरपालिका या स्थानिक स्वराज्य संस्थांची राहिल. या संस्थांच्या गरजेनुसार आवश्यक क्षमतेचे सार्वजनिक विद्युत पोल बसवावेत. ज्याप्रमाणे प्रचलित पध्दतीनुसार पारंपारिक सार्वजनिक दिवाबत्तीच्या देखभाल व दुरुस्तीचा खर्च संबंधित स्थानिक

स्वराज्य संस्थांकडून करण्यात येतो, त्याच पध्दतीने विद्युत पोलवरील देखभाल व दुरुस्तीचा खर्च देखील संबंधित स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून करण्यात यावा.

- ३) विद्युत पोलचा वापर केवळ सार्वजनिक प्रयोजनासाठीच करता येईल. यामध्ये ग्रामपंचायत आणि नगरपालिका या स्थानिक स्वराज्य संस्थेच्या हद्दीतील व अधिपत्याखालील इमारती, दवाखाने, शाळा, बगीचे, पदपथ व शासकीय इमारती या सार्वजनिक ठिकाणांचा अंतर्भाव राहिल आणि आवश्यक व योग्य त्या ठिकाणी विद्युत पोलचा वापर करता येईल. मात्र या विद्युत पोलवरील देखभाल, दुरुस्ती व आकस्मिक खर्च इत्यादी या कार्यक्रमाखाली अनुज्ञेय ठरणार नाही याचा पुनरुच्चार करण्यात येत आहे.
- ४) निवडणूक आयोगाचे वेळोवेळी निवडणूका संदर्भातील आचारसंहितेचे निर्गमित होणारे आदेश विचारात घेऊन योग्य ती कार्यवाही करण्याची दक्षता घ्यावी.
- ५) सदरहु सर्व कामे ही यापूर्वी या योजनेतर्गत निश्चित करण्यात आलेल्या रु. १० लक्ष च्या कमाल मर्यादेतच घेण्यात येतील. तसेच, या कामास प्रशासकीय मान्यता देण्यास जिल्हाधिकारी सक्षम असतील.

२. हे आदेश या शासन निर्णयाच्या दिनांकापासून अंमलात येतील.

३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या वेबसाईटवर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २००८१११०१७२८२४००१ असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(यु. ल. वाघमारे)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

- १) राज्यपालांचे सचिव,
- २) मुख्यमंत्र्यांचे प्रधान सचिव,
- ३) सर्व मंत्री/राज्यमंत्री यांचे स्वीय सहाय्यक,
- ४) शासनाचे मुख्य सचिव,
- ५) शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव,
- ६) सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
- ७) सर्व विभागीय आयुक्त,
- ८) महालेखापाल १/२, (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
- ९) महालेखापाल १/२, (लेखा परिक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई/नागपूर,
- १०) जिल्हाधिकारी, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदूर्ग, धुळे, नंदूरबार, जळगांव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, औरंगाबाद, हिंगोली, बीड, नांदेड, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ,
- ११) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदूर्ग, धुळे, नंदूरबार, जळगांव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, औरंगाबाद, हिंगोली, बीड, नांदेड, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ,
- १२) सर्व विशेष कार्य अधिकारी (नियोजन), विभागीय आयुक्तांचे कार्यालय, कोकण, नाशिक, पुणे, अमरावती, औरंगाबाद विभाग,
- १३) जिल्हा नियोजन अधिकारी ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदूर्ग, धुळे, नंदूरबार, जळगांव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, औरंगाबाद, हिंगोली, बीड, नांदेड, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ,
- १४) जिल्हा कोषागार अधिकारी, ठाणे, रायगड, रत्नागिरी, सिंधुदूर्ग, धुळे, नंदूरबार, जळगांव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, कोल्हापूर, औरंगाबाद, हिंगोली, बीड, नांदेड, अमरावती, अकोला, बुलढाणा, यवतमाळ,
- १५) निवड नस्ती, (का. १४५५).